

וּנְשַׁמְתָן שֶׁל צְדִיקִים וְהַגְנוּוּ הָעֲלִיּוֹן הוּא עֵדֶן, לְמַטָּה מְכוּוֹן כְּנֻדוֹ גַּן
בְּאַרְצֵי וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ שְׁפַע בְּכָל יוֹם.

**אָמַר רַבִּי אֲבִהוּ שְׂמוּנָה וְאַרְבָּעִים נְבִיאִים עָמְדוּ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל וְכָל
אֶחָד נָטַל בְּחֻלְקוֹ תְּמֻצִית טָפָה אַחַת מֵאוֹתָם טַפּוֹת שֶׁל עֵדֶן
שֶׁהֵם שְׂמוּנָה וְאַרְבָּעִים טַפּוֹת. וְמָה אִם כָּל נְבִיא שֶׁנָּטַל טָפָה אַחַת
מֵהֶן הִיָּתָה מֵעֲלָתוֹ בְּרוּחַ הַקּוֹדֵשׁ עַל כָּל הַשָּׂאָר. אָדָם הֲרֵאשׁוֹן
שֶׁהָיָה מְקַבֵּל מִשְׂמוּנָה וְאַרְבָּעִים לֹא כָּל שָׂפָן, מִכָּאֵן אַתָּה לְמַד כִּפְּמָה
הִיָּתָה חֻכְמָתוֹ.**

**רַבִּי בָּא אָמַר רַב כְּהֵנָּא וְכִי מֵאִין הָיָה לָהֶם לְנְבִיאִים מֵאוֹתָם
הַטַּפּוֹת, אֲלָא הֲכִי תִּנּוּ, בְּכָל טָפָה וְטָפָה הִיוּצֵאת מֵעֵדֶן רוּחַ
חֻכְמָה יוֹצֵא עֲמוֹ, וְעַל כֵּן אֶתְגַּזֵּר בְּמַתְנִיתִין, אִית מִיָּא מְגַדְלָן חֲפִימִין,
וְאִית מִיָּא מְגַדְלָן טַפְשִׁין, וְאִינוּן מִיָּא דְמְגַדְלָן חֲפִימִין אִינוּן מִיָּא הוּוּ
מִטַּפִּין דְּעֵדֶן.**

**דְּאָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִיָּא דְבִיָּה טַפִּין יְתַבִּין (נ"א יתירין) מְכַל אִינוּן אַרְבַּע
נְהָרֵי קַדְמָאָה הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן. מִיָּא**

לשון הקודש

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, לְמַעְלָה מְעַרְבּוֹת הוּא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, בְּעַרְבּוֹת הוּא, שְׁהָרֵי
שְׁנִינּוּ, שֵׁם גְּנֻזֵי חַיִּים טוֹבִים בְּרֻכָּה
וְשָׁלוֹם וְנִשְׁמַתָּן שֶׁל צְדִיקִים, וְהַגְנוּוּ
הָעֲלִיּוֹן. הוּא עֵדֶן לְמַטָּה מְכוּוֹן כְּנֻדוֹ גַּן
בְּאַרְצֵי וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ שְׁפַע בְּכָל יוֹם.

**אָמַר רַבִּי אֲבִהוּ, שְׂמוּנָה וְאַרְבָּעִים
נְבִיאִים עָמְדוּ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל, וְכָל אֶחָד
נָטַל בְּחֻלְקוֹ תְּמֻצִית טָפָה אַחַת מֵאוֹתָם
טַפּוֹת שֶׁל עֵדֶן, שֶׁהֵם שְׂמוּנָה וְאַרְבָּעִים
טַפּוֹת. וְמָה אִם כָּל נְבִיא שֶׁנָּטַל טָפָה
אַחַת מֵהֶן הִיָּתָה מֵעֲלָתוֹ בְּרוּחַ הַקּוֹדֵשׁ
עַל כָּל הַשָּׂאָר – אָדָם הֲרֵאשׁוֹן שֶׁהָיָה**

מִטַּפִּין דְּעֵדֶן.
**שְׂאָמַר רַבִּי יוֹסִי, הַמִּים שֶׁבְּהֶם טַפּוֹת
יוֹשְׁבִים נ"א יתריסו מְכַל אוֹתָם אַרְבַּעַת
הַנְּהָרוֹת הֲרֵאשׁוֹנִים, הוּא שְׂכַתוֹב (בראשית**

שם האחד פישון. המיוחד מכולם פישון והוא הנופל בארץ מצרים, ולפיכך היתה חכמת (לישראל) מצרים יותר מכל העולם.

ומשנגזרה גזרה שאבדה חכמת מצרים, נטל קדשא בריד הוא אותם טפין וזרק לון ברהוא גנא, ברהוא נהרא דגנתא דעדן דכתיב, (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. וזה היה מוליד ארבעה אחרים והאחד המיוחד הנולד ממנו פישון היה. משננטלו אלו הטפות שלא יצאו מהגן אבדה החכמה ממצרים. ומאותו הרוח שהיה יוצא מעדן, תמצו (נ"ל ימצו) כל נביא ונביא, והיינו דכתיב מתהלך בגן לרוח היום. ונגזר זה בגן עדן לעתיד לבוא, וזה הוא הנהר שראה יחזקאל בנבואתו. ועל פן אמר הכתוב (ישעיה יא) כי מלאה הארץ דעה את יי וגו'. שאותם מים תמיד מגדלים הידיעה בעולם.

תנו רבנן כל נשמתן של צדיקים למעלה בעדן הן. ומה ממה שיורד מעדן ישגא החכמה בעולם, לעומדים בו ונהנין מהנאותיו וכסופיו, על אחת כמה וכמה.

לשון הקודש

ממצרים.

ומאותה הרוח שהיתה יוצאת מעדן, תמצו ומצו כל נביא ונביא, והיינו שכתוב מתהלך בגן לרוח היום. ונגזר זה בגן עדן לעתיד לבוא, וזה הוא הנהר שראה יחזקאל בנבואתו, ועל פן אמר הכתוב (ישעיה יא) כי מלאה הארץ דעה את ה' וגו'. שאותם מים תמיד מגדלים הידיעה בעולם.

שנו רבותינו, כל נשמתן של צדיקים למעלה, בעדן הן. ומה ממה שיורד מעדן ישגא החכמה בעולם – לעומדים בו ונהנינים מהנאותיו וכסופיו על אחת

שם האחד פישון. מה זה שם האחד פישון? המיוחד מכלם פישון, והוא הנופל בארץ מצרים, ולפיכך היתה חכמת (לישראל) מצרים יותר מכל העולם.

ומשנגזרה הגזרה שאבדה חכמת מצרים, נטל הקדוש ברוך הוא אותם הטפות וזרק אותם באותו הגן, באותו הנהר של גן עדן, שכתוב (שם) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. וזה היה מוליד ארבעה אחרים, והאחד המיוחד הנולד ממנו פישון היה. משננטלו אלו הטפות שלא יצאו מהגן, אבדה החכמה

אמר רבי יצחק בין שהנשמה זוכה ליכנס בשערי ירושלים של מעלה. מיכאל השר הגדול הולך עמה ומקדים לה שלום. מלאכי השרת תמהים בה ושואלים בה עליה (שיר השירים ג) מי זאת עולה מן המדבר. מי זאת עולה בין העליונים מהגוף החרב שדומה להבל דכתיב, (תהלים קמד) אדם להבל דמה. הוא משיב ואומר (שיר השירים ו) אחת היא יונתי תמתי, אחת היא מיוחדת היא. אחת היא לאמה, לאמה זו היא כסא הכבוד שהיא אם לנשמה ויולדת לה שנגזרה ממנה.

ראויה בנות ויאשרוה. אלו שאר הנשמות שהן במעלתן למעלה והם הנקראות בנות ירושלים. אמר רבי יוסי הא חזרנא על מה דאמרן אלו נקראות בנות ירושלים, והאחרות נקראות בנות לוט. ראויה בנות ויאשרוה. שאר הנשמות משפחות לה, ואומרות שלום בואך. מלכות ופילגשים, מלכות אלו האבות שהם מלכות. ופילגשים, הן גירי הצדק. כולם משפחות ומקלסות אותה עד שנכנסת למעלה, ואזי הנשמה במעלתה ומתקיימא אריכות הימים

לשון הקודש

כמה וכמה.

ממנה.

ראויה בנות ויאשרוה - אלו שאר הנשמות שהן במעלתן למעלה, והם הנקראות בנות ירושלים. אמר רבי יוסי, הנה חזרנו על מה שאמרנו - אלו נקראות בנות ירושלים, והאחרות נקראות בנות לוט. ראויה בנות ויאשרוה - שאר הנשמות משפחות לה ואומרות שלום בואך. מלכות ופילגשים - מלכות אלו האבות שהם מלכות, ופילגשים הם גירי הצדק. כלם משפחות ומקלסות אותה עד שנכנסת למעלה, ואזי הנשמה במעלתה ומתקיימת אריכות ימים. זהו

אמר רבי יצחק, בין שהנשמה זוכה לכנס בשערי ירושלים של מעלה, מיכאל השר הגדול הולך עמה ומקדים לה שלום. מלאכי השרת תמהים בה ושואלים עליה (שיר ג) מי זאת עלה מן המדבר. מי זאת עלה בין העליונה מהגוף החרב שדומה להבל, שפתיב (תהלים קמד) אדם להבל דמה. הוא משיב ואומר, (שיר ו) אחת היא יונתי תמתי. אחת היא - מיוחדת היא. אחת היא לאמה - לאמה זו היא כסא הכבוד שהיא אם לנשמה ויולדת לה, שנגזרה

הָדָא הוּא דְכָתִיב וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים. נִכְנָס בְּאַרְיֵכוֹת הַיָּמִים
לְעוֹלָם הַבָּא.

רַבִּי אֲבָא סָבָא קָם עַל רַגְלָיו וְאָמַר, מְנוּחָה וְשָׁלוֹם גְּרַמִּין יְהֵא לָךְ
רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי דְחֻזְרַת עֵטְרָה לְיוֹשֻׁנָּה. דְתַנִּינָן בְּמִתְנִיתָא
קַדְמָאָה דְכִיּוֹן שְׁהִנְשָׁמָה הִיא בְּתִשְׁלוּמָה בְּאַתְרַּךְ עֲלָאָה (לְזִמְנָא בְּתָרָא
עֲלִיז) לָא תְּבֵאת לְגוּפָא, אֲלָא אֲתַבְרִיאָן מְנָה נִשְׁמִי אַחֲרֵנִין דְנִפְקִי
מְנָה וְאִיהִי אֲשַׁתְּאֲרַת בְּקִיּוּמָא, עַד דְּאֲתָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי
וְדַרְשׁ וּמָה אִם בְּעוֹלָם הָזֶה שְׁהוּא הֶבֶל וְהַגּוֹף שְׁהוּא טְפָה סְרוּחָה
נִכְנָסַת בּוּ אוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה. לְעֵתִיד לָבֵא שְׁיִצְרְפוּ כּוֹלָם וַיְהִיָּה הַגּוֹף
מוֹבְחָר בְּקִיּוּם וְתִשְׁלוּם יוֹתֵר, אִינּוּ דִין לְהַפְנִים אוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה בּוּ בְּכָל
הַתִּשְׁלוּמִין וְהַעֲלוּיִין שְׁבָה.

אָמַר רַבִּי אַחָא אוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה (בוּ בְּכָל הַתִּשְׁלוּמִין וְהַעֲלוּיִין שְׁבָה) מִמָּשׁ
וְאוֹתוֹ הַגּוֹף מִמָּשׁ עֵתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲמִידָן בְּקִיּוּמָן
לְעֵתִיד לָבֵא, אֲבָל שְׁנִיָּהֶם יְהִיּוּ שְׁלָמִים בְּתִשְׁלוּם הַדַּעַת לְהַשִּׁיג מַה
שְׁלָא הַשִּׁיגוּ בְּעוֹלָם הָזֶה:

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וְגו'. רַבִּי בּוּ אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן (בְּאוֹתָם הַיָּמִים)

לשון הקודש

סְרוּחָה, נִכְנָסַת בּוּ אוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה –
לְעֵתִיד לָבֵא שְׁיִצְרְפוּ כּוֹלָם וַיְהִיָּה הַגּוֹף
מִבְּחָר בְּקִיּוּם וְתִשְׁלוּם יוֹתֵר, אִינּוּ דִין
לְהַפְנִים אוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה בּוּ בְּכָל
הַתִּשְׁלוּמִים וְהַעֲלוּיִים שְׁבָה?

אָמַר רַבִּי אַחָא, אוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה וּבוּ בְּכָל
הַתִּשְׁלוּמִים וְהַעֲלוּיִים שְׁבָה) מִמָּשׁ, וְאוֹתוֹ הַגּוֹף
מִמָּשׁ עֵתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲמִידָן
בְּקִיּוּמָן לְעֵתִיד לָבֵא, אֲבָל שְׁנִיָּהֶם יְהִיּוּ
שְׁלָמִים בְּתִשְׁלוּם הַדַּעַת לְהַשִּׁיג מַה שְׁלָא
הַשִּׁיגוּ בְּעוֹלָם הָזֶה.

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וְגו'. רַבִּי בּוּ

שְׁכָתוּב וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים. נִכְנָס
בְּאַרְיֵכוֹת יָמִים לְעוֹלָם הַבָּא.

רַבִּי אֲבָא הִזְקֵן קָם עַל רַגְלָיו וְאָמַר,
מְנוּחָה וְשָׁלוֹם עֲצָמוֹת יְהִיּוּ לָךְ, רַבִּי
שְׁמַעוֹן, שְׁחֻזְרַת עֵטְרָה לְיוֹשֻׁנָּה. שְׁשִׁנִּינוּ
בְּבְרִיתָא הִרְאִישׁוּנָה, שְׁכִיּוֹן שְׁהִנְשָׁמָה
הִיא בְּשִׁלְמוּתָהּ בְּמָקוֹם עֲלִיּוֹן וְזִמְנָא אַחַר
נִכְנָסִים, לָא שְׁבָה לְגוּף, אֲלָא נִבְרְאוּת
מִמְנָה נִשְׁמוֹת אַחֲרוֹת שְׁיוּצָאוּת מִמְנָה,
וְהִיא נִשְׁאֲרַת בְּקִיּוּם, עַד שְׁבָא רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי וְדַרְשׁ, וּמָה אִם בְּעוֹלָם
הָזֶה שְׁהוּא הֶבֶל, וְהַגּוֹף שְׁהוּא טְפָה

באותו העולם שהוא ימים, ולא בעולם הזה שהוא לילה. אמר רבי יעקב באותם העולמות שהם ימים באותם ההנאות והכסופים שהוא נוחל: וי ברך את אברהם בכל. באותו המשך (ג"א המעשר) שנתן לו הקדוש ברוך הוא משמו, שהיא אות ה"א, שבו נברא העולם.

וּתְנִיָּא אמר רבי יוחנן מטטרון שר הפנים שהוא נער עבד מרבו האדון המושל עליו, ממונה על הנשמה בכל יום להספיק לה מאותו האור שנצטנה, והוא עתיד למיסב חושבן פתקא בבתי קברי מן דומה ולאחזקה ליה קמי מאריה, והוא זמין למעבד חמיר ההוא גרמא תחות ארעא לתקנא לגופייה ולקיימא לון בשלימותא דגופא בלא נשמתא (בזמנא) דקודשא בריך הוא ישדר לה לאתרה.

אמר רבי יצחק באותה שעה מה כתיב, ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המושל וגו'. מהו אל עבדו, אי בהכמתא דא נסתפל מהו אל עבדו. אמר רבי נהוראי לא נסתפל אלא במה שאמר עבדו, עבדו של מקום. (זקן ביתו) הקרוב לעבודתו, ומאן איהו, זה מטטרון ברכאמרן, דאיהו עתיד ליפות לגוף בבתי קברי.

לשון הקודש

הקברות מדומה, ולהראות אותו לפני רבו, והוא עתיד לעשות שאור אותו העצם תחת הארץ, לתקן את הגופות ולקיימם בשלמות של גוף בלי הנשמה, ובזמן שהקדוש ברוך הוא ישלח אותה למקומה.

אמר רבי יצחק, באותה שעה מה כתוב? ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המושל וגו'. מהו אל עבדו? אם בהכמה הזו נסתפל, מה זה אל עבדו? אמר רבי נהוראי, לא נסתפל אלא במה שאמר עבדו, עבדו של מקום, וזקן ביתו הקרוב לעבודתו, ומי הוא? זה

אמר רבי יוחנן, (באותם הימים) באותו עולם שהוא ימים, ולא בעולם הזה שהוא לילה. אמר רבי יעקב, באותם העולמות שהם ימים, באותם ההנאות והכסופים שהוא נוחל. וה' ברוך את אברהם בכל. באותה המשך (ג"א המעשר) שנתן לו הקדוש ברוך הוא משמו, שהיא אות ה"א, שבה נברא העולם.

ולמדנו, אמר רבי יוחנן, מטטרון שר הפנים, שהוא נער עבד מרבו האדון המושל עליו, ממונה על הנשמה בכל יום להספיק לה מאותו האור שנצטנה, והוא עתיד לקחת חשבון פתק בבתי

הָדָא הוא דְּכַתִּיב וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל עֶבְדוֹ, זֶה מִטְטְרוֹן עֶבְדוֹ שֶׁל מְקוֹם. זְקַן בֵּיתוֹ, שֶׁהוּא תַּחֲלַת בְּרִיּוֹתָיו שֶׁל מְקוֹם. הַמּוֹשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ, שְׁנַתָּן לוֹ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְמַשְׁלָה עַל כָּל צְבָאוֹתָיו.

וְתֵאנָא אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר רַבִּי יוֹסִי אָמַר רַב, כָּל צְבָאוֹתָיו שֶׁל אוֹתוֹ עֶבֶד נוֹטְלִים אוֹר וְנִהְיִין מִזִּיּו הַנְּשֻׁמָּה, דְּתֵאנָא אוֹר הַנְּשֻׁמָּה לְעוֹלָם הֵבֵא גְדוֹל מְאוֹר הַכֶּפֶסֶא. וְהָא מִהַכֶּפֶסֶא נִטְלָה הַנְּשֻׁמָּה. אֲלֵא זֶה לְפִי הֶרְאוּי לוֹ וְזֶה לְפִי הֶרְאוּי לוֹ. רַב נַחֲמָן אָמַר גְּדוֹל מְאוֹר הַכֶּפֶסֶא מְמַשׁ דְּכַתִּיב, (יחזקאל א) דְּמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה, מָאִי עָלָיו עַל זְהֵרוֹ.

וּכְשֶׁהוּא הוֹלֵךְ לַעֲשׂוֹת שְׁלִיחוֹתוֹ כָּל צְבָאוֹתָיו וְהַמְרַבְּבָה שְׁלוֹ נְזוּנִין מֵאוֹתוֹ הַזּוֹהֵר. הָדָא הוּא שֶׁהַנְּשֻׁמָּה אוֹמְרַת לוֹ (דְּכַתִּיב) שִׁים נָא יְדָךְ, כְּלוֹמַר סִיעַתְךָ, תַּחַת יְרֻכִי, זֶהוּ אוֹר הַנְּשֻׁפֵּעַ מִן הַנְּשֻׁמָּה עֲלֵיהֶם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּרַבִּי שְׁלוֹם כֶּף קַבְלָנוּ בְּשַׁעַה שְׁזַה הוֹלֵךְ בְּשְׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל מְקוֹם, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִנִּיעַ כָּל צְבָאוֹתָיו

לשון הקודש

הַנְּשֻׁמָּה? אֲלֵא זֶה לְפִי הֶרְאוּי לוֹ, וְזֶה לְפִי הֶרְאוּי לוֹ. רַב נַחֲמָן אָמַר, גְּדוֹל מְאוֹר הַכֶּפֶסֶא מְמַשׁ, שְׁכַתוֹב (יחזקאל א) דְּמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה. מַה זֶה עָלָיו? עַל זְהֵרוֹ.

וּכְשֶׁהוּא הוֹלֵךְ לַעֲשׂוֹת שְׁלִיחוֹתוֹ, כָּל צְבָאוֹתָיו וְהַמְרַבְּבָה שְׁלוֹ נְזוּנִים מֵאוֹתוֹ הַזּוֹהֵר. זֶהוּ שֶׁהַנְּשֻׁמָּה אוֹמְרַת לוֹ, וְשְׁכַתוֹב שִׁים נָא יְדָךְ, כְּלוֹמַר סִיעַתְךָ. תַּחַת יְרֻכִי – זֶהוּ אוֹר הַנְּשֻׁפֵּעַ מִן הַנְּשֻׁמָּה עֲלֵיהֶם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּרַבִּי שְׁלוֹם, כֶּף קַבְלָנוּ, בְּשַׁעַה שְׁזַה הוֹלֵךְ בְּשְׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל

מִטְטְרוֹן, כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ. שֶׁהוּא עֲתִיד לִיפּוֹת אֶת הַגּוֹף בְּבִתֵּי הַקְּבֵרוֹת.

זֶהוּ שְׁכַתוֹב וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל עֶבְדוֹ, זֶה מִטְטְרוֹן עֶבְדוֹ שֶׁל מְקוֹם. זְקַן בֵּיתוֹ, שֶׁהוּא תַּחֲלַת בְּרִיּוֹתָיו שֶׁל מְקוֹם. הַמּוֹשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ, שְׁנַתָּן לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְמַשְׁלָה עַל כָּל צְבָאוֹתָיו.

וְלַמְדְּנָו, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר רַבִּי יוֹסִי אָמַר רַב, כָּל צְבָאוֹתָיו שֶׁל אוֹתוֹ עֶבֶד נוֹטְלִים אוֹר וְנִהְיִים מִזִּיּו הַנְּשֻׁמָּה. שְׁלַמְדְּנָו, אוֹר הַנְּשֻׁמָּה לְעוֹלָם הֵבֵא גְדוֹל מְאוֹר הַכֶּפֶסֶא. וְהָרִי מִהַכֶּפֶסֶא נִטְלָה

שֶׁל מַעֲלָה בְּאוֹת אַחַת מִשְׁמוֹ. אָמַר רַב הוֹנָא כְּדָ יִרְכִי בְּגִימְטְרִיא ר"ם. כְּלוּמַר הַנְּשֻׁמָּה אוֹמֶרֶת שִׁים נָא יְדָהּ סִיעֲתָד תַּחַת מַעֲלָתוֹ שֶׁל רַם וְנִשְׂא הַמוֹשֵׁל עַל הַכֹּל וְלֵאחֶר שְׁעוּה סִיעַת עֲלִיּוֹנִים תַּחַת יְדוֹ אֲנִי מִשְׁבִּיעַד שְׁבוּעָה גְדוּלָּה בּוּ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ. הוֹאִיל וְאָמַר בֵּינִי שְׁהוּא הַכֹּל, לָמָּה נִאָּמַר אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה שְׁהוּא אֲדוֹן עַל הַכֹּל, בְּבַת אַחַת וּבְרַנֵּע אַחַד הוּא מְנִיעַ לְכֹל וְכֹלִים כַּאֲזִין נְגִידוֹ. רַבִּי יִצְחָק אוֹמֵר עַל שְׁתֵּימֹת אוֹתִיּוֹת מִשְׁמוֹ לְהוֹרוֹת שְׁהוּא הַכֹּל וְאִין אַחַר בְּלָתוֹ:

וְאִשְׁבִּיעַד בֵּינִי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ. אָמַר רַב הוֹנָא וְאִי הוֹינָא עֲמַהוֹן דְּמֵאֲרִי מִתְנִיתָא כִּד גְּלוּ רַזָּא דְנָא לָא אִיפְרִשְׁנָא מְנַהוֹן הַכִּי, דְּהָא אֲנָא חוּזִי עֲמִיקִין סְגִיאִין בְּפוּמִיָּהוּ דְגִלּוֹ וְלָא אֶתְחַוִּיין לְכֹל אִינִישׁ. תָּא חוּזִי, שְׁבוּעַת קִיּוּמָא דָּא אוּמִי לָהּ נִשְׁמַתָּא דְכַתִּיב אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה לְבִנִי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק מִהֲכָא מִשְׁמַע שְׁהוֹאִיל וְאַתָּה הוֹלֵךְ בְּשְׁלִיחוֹת זֶה

לשון הקודש

נְגִידוֹ. רַבִּי יִצְחָק אוֹמֵר עַל שְׁתֵּימֹת אוֹתִיּוֹת מִשְׁמוֹ, לְהוֹרוֹת שְׁהוּא הַכֹּל וְאִין אַחַר בְּלָתוֹ.

וְאִשְׁבִּיעַד בֵּהּ אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ. אָמַר רַב הוֹנָא, וְאִם הֵייתִי עֲמַהּ שֶׁל בְּעָלֵי הַבְּרִיתָא כְּשֶׁגִּלּוּ הַסּוּד הַזֶּה, לֹא נִפְרַד הֵייתִי מֵהֶם כְּדָ, שְׁהָרִי אֲנִי רוּזָה עֲמַקִּים רַבִּים בְּפִיהֶם שֶׁגִּלּוּ וְלֹא רְאוּיִים לְכֹל אֲדָם. כַּאֲ רֵאָה, שְׁבוּעַת הַבְּרִית הַזֹּאת נִשְׁבַּעַת הַנְּשֻׁמָּה, שְׁכַתוּב אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה לְבִנִי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִכַּאֲן מִשְׁמַע, שְׁהוֹאִיל וְאַתָּה הוֹלֵךְ בְּשְׁלִיחוֹת זֶה, לֹא תִקַּח אִשָּׁה

מְקוֹם, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנִיעַ כֹּל אֲבֹאוֹתָיו שֶׁל מַעֲלָה בְּאוֹת אַחַת מִשְׁמוֹ. אָמַר רַב הוֹנָא, כְּדָ יִרְכִי בְּגִימְטְרִיא ר"ם. כְּלוּמַר, הַנְּשֻׁמָּה אוֹמֶרֶת שִׁים נָא יְדָהּ, סִיעֲתָד, תַּחַת מַעֲלָתוֹ שֶׁל רַם וְנִשְׂא הַמוֹשֵׁל עַל הַכֹּל. וְלֵאחֶר שְׁעוּה סִיעַת הַעֲלִיּוֹנִים תַּחַת יְדוֹ, אֲנִי מִשְׁבִּיעַד שְׁבוּעָה גְדוּלָּה בּוּ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ – הוֹאִיל וְאָמַר בֵּהּ שְׁהוּא הַכֹּל, לָמָּה נִאָּמַר אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שְׁהוּא אֲדוֹן עַל הַכֹּל. בְּבַת אַחַת וּבְרַנֵּע אַחַד הוּא מְנִיעַ לְכֹל, וְכֹלִים כַּאֲזִין

לא תקח אשה לבני, כלומר שלא תקח גוף לבני (ד"א לבניני) ליכנס בגוף אחר בגוף זר בגוף שאינו ראוי לו, אלא בזההוא ממש שהוא שלי, בזההוא ממש שיצאתי ממנו, הדיא הוא דכתיב כי אם אל ארצי ואל מולדתי תלך.

אמר רבי יוסי מהו ולקחת אשה לבני ליצחק. אמר רבי יצחק אותו הגוף שנצטער עמי באותו העולם, ולא היה לו הנאה וכסוף בו מפני יראת קונו, אותו הגוף ממש תקח ליצחק עמו בהאי שמחת הצדיקים. ליצחק עמו בשמחת הקדוש ברוך הוא, ליצחק עמו דעבשיו עת שחוק בעולם הדיא הוא דכתיב, (תהלים קכו) אז ימלא שחוק פיני וגו'.

אמר רבי יהודה בר יצחק תא שמע אין מלאך אחד עושה אלא שליחות אחד, ולא ב' שליחות בבת אחת. ותניא אמר רבי אבא מלאך אחד אשר קסת הסופר במתניו עתיד להרשים כל אחד ואחד על מצחו, ולאחר בן השר הנדול הולך לתקן כל אחד ואחד ולהעמידו לקבל נשמתו, הדיא הוא דכתיב הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה, מאי לפניך לפני שליחותך.

לשון הקודש

עת שחוק בעולם. זהו שפתוב (תהלים קכו) אז ימלא שחוק פיני וגו'.

אמר רבי יהודה בר יצחק, בא תשמע, אין מלאך אחד עושה אלא שליחות אחת, ולא שתי שליחות בבת אחת. ולמדנו, אמר רבי אבא מלאך אחד, אשר קסת הסופר במתניו, עתיד להרשים כל אחד ואחד על מצחו, ולאחר בן השר הנדול הולך לתקן כל אחד ואחד ולהעמידו לקבל נשמתו. זהו שפתוב הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה. מה זה לפניך?

לבני. כלומר שלא תקח גוף לבני ולבניני להכנס בגוף אחר, בגוף זר, בגוף שאינו ראוי לו, אלא בזההוא ממש שהוא שלי, בזההוא ממש שיצאתי ממנו. זהו שפתוב כי אם אל ארצי ואל מולדתי תלך.

אמר רבי יוסי, מהו ולקחת אשה לבני ליצחק? אמר רבי יצחק, אותו הגוף שנצטער עמי באותו העולם ולא היה לו הנאה וכסוף בו מפני יראת קונו, אותו הגוף ממש תקח ליצחק עמו בשמחת הצדיקים הו, ליצחק עמו בשמחת הקדוש ברוך הוא, ליצחק עמו שעבשיו

רבי (אלעזר) אליעזר אזל למחמי לרבן יוחנן בן זבאי רביה, ויהוה
 יזמא ריש ירחא הוה, כד מטא גביה אמר ליה בירא
 דלסריין, ומליין ליה, ויהוה גביע מדידיה יתיר, מאי בעא הבא.
 אמר ליה תייב אדם להקביל פני רבו. אמר ליה לאו על כך
 אמרית. אלא אנא חמי באנפך דמלח חדתא אית גבך מאינון
 עמיקין דאת עתיד למתבע.

אמר ליה, חמינא האי אור הראשון דמטלנוי עשרה ובעשרה
 נטיל, וברזא דעשרה נהיג לכלא, ובאתוותא דעשרה
 עביד עובדוי. ותאנא עשרה פתקין עשרה מפתחן דבי קצרי
 בידוי, ופתקין עשרה נטיל בגינתא דערן לאתקנא ארעא על
 גופיהון דצדיקיא.

אמר ליה אליעזר ברי חמית הוית יתיר ממלאכא קדישא דעלמא,
 בעשרה אתברי, בעשרה אתנהיג. בעשרה פרסייא קדישא,
 בעשרה אורייתא, הוא בעשרה מטלנוי, בעשרה עלמין עלאין
 (בעשרה) וחד עלאה על פלא בריך הוא.

לשון הקודש

ובסוד של עשרה מנהיג את הכל,
 ובאותיות של עשרה עושה את מעשיו.
 ולמדנו, עשרה פתקים, עשרה
 מפתחות של בית חולים בידו, ועשרה
 פתקים נוטל בגן עדן להתקין ארץ על
 גופות הצדיקים.

אמר לו, אליעזר בני, הוית רואה יותר
 ממלאך קדוש של העולם, בעשרה
 גברא, בעשרה מנהג. בעשרה הכפא
 הקדוש. בעשרה התורה, הוא בעשרה
 מסעותיו. בעשרה עולמות. עליונים
 ובעשרה. ואחד עליון על הכל ברוך הוא.

לפני שליחותך.

רבי ואלעזרן אליעזר הלך לראות את
 רבן יוחנן בן זבאי רבו, ואותו היום היה
 ראש חדש. כשהגיע אליו, אמר לו,
 הבאר שמנקה מכל טנפת, וממלאים
 אותו ונובע משלו יותר, מה רוצה כאן?
 אמר לו, תייב אדם להקביל פני רבו.
 אמר לו, לא כך אמרתי, אלא אני
 רואה בפניך שדבר חדש יש אצלך
 מאותם העמקים שאפה עתיד לשאל.
אמר לו, ראיתי את האור הראשון הזה
 שמסעותיו עשרה, ונוסע בעשרה,

וְאִימָא לָךְ מְלָה דְעַתִּיה דְמֵאֲרִי דְמִתְנִיתָא הָוָה בְּהֵאִי מַה כְּתִיב
וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גַמְלִים מִגְּמְלֵי אֲדָנָיו וַיִּלְךְ. אָמַר לִיה
רַבִּי זְכִינָא לְפִסּוּקָא דָא, אָבֵל וְכֹל טוֹב אֲדָנָיו בִּידּוֹ מַהוּ. אָמַר לִיה
הוּא שְׁמִיה דְמֵאֲרִיה דְאִזִּיל גַּבִּי לְאַעְלָא לִיה וְלֹאֲנַחָא (וְלֹאֲנָא) לִיה,
אָמַר דָּא וְדָאִי הוּא כִי שְׁמִי בְקַרְבּוֹ.

תַּנְן אָמַר רַבִּי אַבְהוֹ תָא חַזִּי, מָאן דִּידַע שְׁמִיה עַל בְּרִייה, יַדַע דְהוּא
וְשְׁמִיה חַד הוּא, קַדְשָׁא בְרִידָא הוּא וְשְׁמִיה חַד דְכְתִיב, (זכריה יד)
יְי אֶחָד וְגו' (פְּלֵהוּ) פְּלוֹמֵר הַשֵּׁם וְהוּא אֶחָד.

אָמַר רַבִּי אַבָּא אֵית לְאַסְתְּפְּלָא בְּפִרְשְׁתָּא דָא: וַיִּבְרַךְ הַגְּמְלִים
מַחוּץ לְעִיר אֶל בְּאֵר הַמַּיִם. אָמַר רַבִּי אַבָּא מַחוּץ לְעִיר, דָּא
הוּא בִי קַבְרִי. אֶל בְּאֵר הַמַּיִם, דְתַנְיָא הַנְּקֻדָּמִים בְּבִתֵּי קַבְרֵי אוֹתָם
שְׁנַשְׂאוּ וְנָתְנוּ בַתּוֹרָה, דְהָא תַנְן פְּשׁוּנְכַנְס אָדָם לְקַבֵּר מַה דְשַׂאֲלוּ
לִיה תַחֲלִילָה אִם קַבַּע עֵתִים לַתּוֹרָה דְכְתִיב, (ישעיה לג) וְהִיָּה אֱמוּנַת
עַתְדָא וְגו'. וּבְשִׁיעָא אֵינּוּ דִין (לְקַיָּמָם) לְהַקְיָמָם בַּתַּחֲלָה.

אָמַר רַבִּי אַבָּא לְעַת עָרַב זְהוּ יוֹם שְׁשִׁי שְׁהוּא עָרַב הַשַּׁבַּת שְׂאֵז

לשון הקודש

אָמַר רַבִּי אַבָּא, יֵש לְהַסְתַּבֵּל בְּפִרְשָׁה
זוּ: וַיִּבְרַךְ הַגְּמְלִים מַחוּץ לְעִיר אֶל
בְּאֵר הַמַּיִם. אָמַר רַבִּי אַבָּא, מַחוּץ לְעִיר
– זְהוּ בֵית הַקְּבֻרוֹת. אֶל בְּאֵר הַמַּיִם –
שְׁלַמְדָּנוּ, הַנְּקֻדָּמִים בְּבִתֵּי הַקְּבֻרוֹת –
אוֹתָם שְׁנַשְׂאוּ וְנָתְנוּ בַתּוֹרָה. שְׁהִרִי
שְׁנִינוּ, פְּשׁוּנְכַנְס אָדָם לְקַבֵּר, מַה
שְׁשַׂאֲלוּ אוֹתוֹ בַּתַּחֲלָה – אִם קַבַּע עֵתִים
לַתּוֹרָה, שְׁכַתּוּב (ישעיה לג) וְהִיָּה אֱמוּנַת
עַתְדָא וְגו'. וּבְשִׁיעָא, אֵינּוּ דִין וְלְקַיָּמָם
לְהַקְיָמָם בַּתַּחֲלָה.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, לְעַת עָרַב – זְהוּ יוֹם
שְׁשִׁי, שְׁהוּא עָרַב הַשַּׁבַּת, שְׂאֵז הַזְּמַן

וְאָמַר לָךְ דְבָר, דַּעְתּוֹ שֶׁל בַּעַל הַמִּשְׁנָה
הֵיטָה בְּזוּה. מַה כְּתוּב? וַיִּקַּח הָעֶבֶד
עֲשָׂרָה גַמְלִים מִגְּמְלֵי אֲדָנָיו וַיִּלְךְ. אָמַר
לוֹ, רַבִּי, זְכִינָא לְפִסּוּק הַזֶּה, אָבֵל וְכֹל
טוֹב אֲדָנָיו בִּידּוֹ מַהוּ? אָמַר לוֹ, הוּא
שְׁמוֹ שֶׁל רַבּוֹ שְׁהִלְךְ אֵלָיו לְהַכְנִיסוֹ
וְלְהַנְהִיג וּלְהַגִּין אוֹתוֹ. אָמַר, זְהוּ וְדָאִי, כִּי
שְׁמִי בְקַרְבּוֹ.

שְׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי אַבְהוֹ, בַּא רְאֵה, מִי
שְׁיודַע אֵת שְׁמוֹ עַל בְּרִיו, יוֹדַע שְׁהוּא
וְשְׁמוֹ אֶחָד, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׁמוֹ
אֶחָד, שְׁכַתּוּב (זכריה יד) ה' אֶחָד וְגו'. וּבְלָבֹן
פְּלוֹמֵר, הַשֵּׁם וְהוּא אֶחָד.

הזמן לקיימא מתייא, מאי משמע דתנן שיטא אלפי שנין הוי עלמא, והוא אלף הששי שהוא סיום הכל, והיינו לעת ערב, זמן סיום הכל. לעת צאת השואבות, אלו הם תלמידי חכמים השואבים מימיה של תורה שהוא עת לצאת ולהתנער מן העפר.

ואמר רבי אבא עוד יש לדעת דתנן אותם המתעסקים לדעת את בוראם בעולם הזה ונשמתם בתשלומה לעולם הבא זכו לצאת משבועות הנשמה הולך לדעת מי הוא גופה ממש ומאי הוא. הנה אנכי נצב על עין המים אף על גב שתלמיד חכם הוא הולך אחר התשלום, דכתיב והיה העלמה היצאת לשאוב ואמרתי אליה השקיני נא מעט מים מבידך אמור לי רמז ידיעתו ממה שהשגת.
ואמרה אלי גם אתה שתה, אף אתה עבד (במוד) כמוני ולא נתחלף לי (על) ידיעתך בידיעתו של מקום ברוך הוא, וצריך אתה להשיג שאתה נברא כמוני.

וגם לגמליך אשאב, פלומר ידיעת השגתי שלא השיגו סיעתך, וידעתי כי מעלה יש לי עליך והיאך נברא אתה מזיו הנתון

לשון הקודש

המים, אף על גב שתלמיד חכם הוא, הולך אחר התשלום, שפתוב והיה העלמה היצאת לשאוב ואמרתי אליה השקיני נא מעט מים מבידך - אמר לי רמז ידיעתו ממה שהשגת.
ואמרה אלי גם אתה שתה - אף אתה עבד (במוד) כמוני, ולא נתחלף לי (על) ידיעתך בידיעתו של מקום ברוך הוא, וצריך אתה להשיג, שאתה נברא כמוני.

וגם לגמליך אשאב - פלומר, ידיעת השגתי שלא השיגו סיעתך, וידעתי כי מעלה יש לי עליך והיאך נברא אתה

להעמיד את המתים. מה משמע? ששיגנו. ששת אלפי שנים הוא העולם, והוא אלף הששי שהוא סיום הכל. והינו לעת ערב, זמן סיום הכל. לעת צאת השואבת - אלו הם תלמידי חכמים השואבים מימיה של תורה, שהוא עת לצאת ולהתנער מן העפר.
ואמר רבי אבא, עוד יש לדעת, ששיגנו, אותם המתעסקים לדעת את בוראם בעולם הזה ונשמתם בתשלומה לעולם הבא, זכו לצאת משבועות הנשמה, הולך לדעת מי הוא גופה ממש ומאי הוא. הנה אנכי נצב על עין

אֶצְלָךְ. אִם הוּא אוֹמֵר סִימָן זֶה יְהִי מְסוּר בְּיָדִי עַל כָּל דְּבָרִים אֵלּוּ, וְאֲדַע שֶׁהִיא הָאִשָּׁה הוּא הַגּוֹף מֵאוֹתָהּ הַנְּשֻׁמָּה הַשְּׂבוּעָה שֶׁהִשְׁבִּיעַנִי: וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְגו'. רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּעוֹד שָׁכַל הָעֲנַיִנִים הוּא רוֹצֵה לְנַסּוֹת עַל הַגּוֹף, מָאִי כְּתִיב וְהִנֵּה רַבְּקָה יוֹצֵאתָ, זֶהוּ הַגּוֹף קְדוֹשׁ שֶׁנִּתְעַסֵּק בְּדַבְרֵי תוֹרָה וְכִתְתָּ גּוֹפוֹ לְהַשְׁיֵג וּלְדַעַת אֶת קוֹנוֹ. אֲשֶׁר יִלְדָּה לְבִתּוֹאֵל, אָמַר רַב יְהוּדָה בְּתוֹ שֶׁל אֵל. בֶּן מַלְכָּה, בֶּן מַלְכָּה שֶׁל עוֹלָם. אִשֶּׁת נְחוּר אַחֵי אַבְרָהָם. חֲבֵרַת הַשְּׁכָל גּוֹף שֶׁנִּדְבַּק בַּשְּׁכָל וְהִיא אֵת הַנְּשֻׁמָּה. וְכִדָּה עַל שְׂכָמָה, מִשָּׂא הַחֲכָמָה עָלֶיהָ.

וַיִּרְיָן הָעֶבֶד לִקְרֹאתָהּ. זֶה מִטְטְרוֹ"ן. וַיֹּאמֶר הַגְּמִיאִנִי נָא מְעַט מִיָּם מִכַּפְדָּךְ, אָמַר לִי רַמְזוֹ חֲכָמָתָא בִּידִיעַת בּוֹרְאָךְ מִמָּה שֶׁעֲסַקְתָּ בְּעוֹלָם שֶׁיִּצְעָאת מִמֶּנּוּ. אָמַר רַבִּי אַבְרָם כְּדַפְרֵשִׁינָן, אַחֵר כָּל זֶה מָה כְּתִיב וְאִשִּׁים הִנָּזֵם עַל אַפָּה וְהַצְּמִידִים עַל יָדֶיהָ.

אָמַר רַבִּי אַבְרָם אוֹתָם הָעֲצָמוֹת שֶׁנִּפְזְרוּ לְכָאן וּלְכָאן, הוּא צוֹמֵד אוֹתָם וְשׁוֹקְלָם זֶה עַל זֶה כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ישעיה נח) וְעֲצָמוֹתֶיךָ

לשון הקודש

גוף שנדבק בשכל, והיא את הנשמה. וכדָה על שְכָמָה – מִשָּׂא הַחֲכָמָה עָלֶיהָ. וַיִּרְיָן הָעֶבֶד לִקְרֹאתָהּ – זֶה מִטְטְרוֹ"ן. וַיֹּאמֶר הַגְּמִיאִנִי מְעַט מִיָּם מִכַּפְדָּךְ – אָמַר לִי רַמְזוֹ חֲכָמָה בִּידִיעַת בּוֹרְאָךְ מִמָּה שֶׁעֲסַקְתָּ בְּעוֹלָם שֶׁיִּצְעָאת מִמֶּנּוּ. אָמַר רַבִּי אַבְרָם, כְּמוֹ שֶׁפָּרְשֵׁנוּ, אַחֵר כָּל זֶה מָה כְּתוּב? וְאִשִּׁים הִנָּזֵם עַל אַפָּה וְהַצְּמִידִים עַל יָדֶיהָ.

אָמַר רַבִּי אַבְרָם, אוֹתָם הָעֲצָמוֹת שֶׁנִּפְזְרוּ לְכָאן וּלְכָאן, הוּא צוֹמֵד אוֹתָם וְשׁוֹקְלָם זֶה עַל זֶה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה נח) וְעֲצָמוֹתֶיךָ יִחְלִיץ. אָמַר רַבִּי אַבְרָם, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה

מִזִּיו הַנִּתּוֹן אֶצְלָךְ. אִם הוּא אוֹמֵר סִימָן זֶה יְהִי מְסוּר בְּיָדִי עַל כָּל דְּבָרִים אֵלּוּ, וְאֲדַע שֶׁהִיא הָאִשָּׁה, הוּא הַגּוֹף מֵאוֹתָהּ הַנְּשֻׁמָּה, הַשְּׂבוּעָה שֶׁהִשְׁבִּיעַנִי.

וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְגו'. רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּעוֹד שָׁכַל הָעֲנַיִנִים הוּא רוֹצֵה לְנַסּוֹת עַל הַגּוֹף, מָה כְּתוּב? וְהִנֵּה רַבְּקָה יוֹצֵאתָ, זֶהוּ הַגּוֹף קְדוֹשׁ שֶׁנִּתְעַסֵּק בְּדַבְרֵי תוֹרָה וְכִתְתָּ גּוֹפוֹ לְהַשְׁיֵג וּלְדַעַת אֶת קוֹנוֹ. אֲשֶׁר יִלְדָּה לְבִתּוֹאֵל – אָמַר רַב יְהוּדָה, בְּתוֹ שֶׁל אֵל. בֶּן מַלְכָּה – בֶּן מַלְכָּה שֶׁל עוֹלָם. אִשֶּׁת נְחוּר אַחֵי אַבְרָהָם – חֲבֵרַת הַשְּׁכָל,

יחליץ. אמר רבי אבא באותה שעה אותו הגוף עומד בארץ ישראל ושם נכנס בו נשמתו.

אמר רבי יוחנן מי מוליד הגוף לארץ ישראל, אמר רבי זירא קדשא בריד הוא עושה מחילות תחת הארץ והם מתגלגלים והולכים לארץ ישראל הוא דכתיב, (ישעיה כו) וארץ רפאים תפיל.

אמר רבי יצחק גבריאל מוליד אותם לארץ ישראל, מנא לן דכתיב, (בראשית כד) התלכי עם האיש הזה, וכתיב התם (דניאל ט) והאיש גבריאל. אמר רבי יוסי מאי דכתיב ולרבקה אח ושמו לבן. אמר רבי יצחק אין יצר הרע בטל מן העולם, אף על פי שפלו לא נמצא קצתו נמצא.

תא חזי, בתחלה כשהיה מוטל בעולם הזה נקרא לוט, לעולם הבא (יבדל) יבטל מן העולם, אבל (לעתיד לבא) לא פולו, ונקרא לבן לא מנוול כבראשונה אלא פמאן דסחי מנוולו. לבן למאי אצטריך. אמר רבי שמעון למעבד פריה ורביה אצטריך, האמר רבי שמעון אם אין יצר הרע נמצא, פריה ורביה אינו מצוי.

לשון הקודש

מהו שכתוב ולרבקה אח ושמו לבן? אמר רבי יצחק, אין יצר הרע בטל מן העולם. אף על פי שפלו לא נמצא – קצתו נמצא.

בא ראה, בתחלה כשהיה טל בעולם הזה, נקרא לוט. לעולם הבא יבדל יבטל מן העולם, אבל ולעתיד לבא לא פלו, ונקרא לבן, לא מנוול כבראשונה, אלא פמי שרוחין מנוולו. למה צריך לבן? אמר רבי שמעון, לעשות פריה ורביה צריך. שאמר רבי שמעון, אם אין יצר

אותו הגוף עומד בארץ ישראל, ושם נכנס בו נשמתו.

אמר רבי יוחנן, מי מוליד הגוף לארץ ישראל? אמר רבי זירא, הקדוש ברוך הוא עושה מחילות תחת הארץ, והם מתגלגלים והולכים לארץ ישראל. והו שכתוב (שם כו) וארץ רפאים תפיל.

אמר רבי יצחק, גבריאל מוליד אותם לארץ ישראל, מנן לנו? שכתוב (בראשית כד) התלכי עם האיש הזה, וכתיב שם (דניאל ט) והאיש גבריאל. אמר רבי יוסי,

תא שָׁמַע בֵּינוֹן שְׁהַגּוּף נִבְנָה וְעוֹמֵד בְּקִיּוּמוֹ, מָאֵי כְּתִיב וַיִּשְׁלְחוּ אֶת רַבְּקָה אַחֹתָם וְגו'. מָאֵי (הו') וְאֶת מְנִיקְתָּהּ, זֶה כַח הַתְּנוּעָה. רַבִּי יִצְחָק אָמַר זֶה כַח הַגּוּף.

רַבִּי אַבְהוֹ פָּתַח בְּהַאי קָרָא (שיר השירים ד) **אֶתִּי מִלְּבַנּוֹן פְּלָה אֶתִּי מִלְּבַנּוֹן תְּבֹאֵי וְגו', אָמַר רַבִּי אַבְהוֹ בֵּינוֹן שְׁהַגּוּף נִבְנָה עַל קִיּוּמוֹ וּמְבִיאִין אוֹתוֹ לְקַבֵּל נְשָׁמְתוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הַנְּשָׁמָה מִמְּתַנֵּת אֵלָיו וַיּוֹצֵאת לְקִרְאָתוֹ כְּמָה דְאֵת אָמַר וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב אֶתִּי מִלְּבַנּוֹן פְּלָה. זֶה הִיא הַנְּשָׁמָה. תְּשׁוּרֵי מְרַאשׁ אֲמָנָה, הֵינּוּ דְכְּתִיב וַיֵּשָׂא עֵינָיו וַיֵּרָא.**

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אִם הִיא הַנְּשָׁמָה, תֵּינַח אַבְרָהָם כְּדָקְאֲמָרוֹן, אֲבָל יִצְחָק מַהוּ. אָמַר רַבִּי אַבְהוֹ הָא תְּבִירֵיא אָמְרוּ דְעַכְשָׁיו אֶתְקַרֵּי יִצְחָק עַל שׁוּם חֲדוּתָא סְגִיָּא דְבַעֲלָמָא.

אָמַר רַבִּי אַבְהוֹ בְּתַחֲלָה נִקְרְאת הַנְּשָׁמָה אַבְרָהָם וְהַגּוּף שָׂרָה, עַכְשָׁיו נִקְרְאת הַנְּשָׁמָה יִצְחָק וְהַגּוּף רַבְּקָה. תֵּנַן בְּמַתְנֵיתִין, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אַרְבָּעִים שָׁנָה קוֹדֵם קִיּוּם הַגּוּף מִמְּתַנֵּת הַנְּשָׁמָה

לשון הקודש

הִיא הַנְּשָׁמָה. תְּשׁוּרֵי מְרַאשׁ אֲמָנָה, הֵינּוּ שְׂכַתוֹב וַיֵּשָׂא עֵינָיו וַיֵּרָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִם הַנְּשָׁמָה הִיא, יָפָה אַבְרָהָם כְּפִי שְׂאֲמָרְנוּ. אֲבָל מַה זֶה יִצְחָק? אָמַר רַבִּי אַבְהוֹ, הִנֵּה הַחֲבָרִים אָמְרוּ שְׁעַכְשָׁיו נִקְרָא יִצְחָק עַל שֵׁם הַשְּׂמִיחָה הַרְבֵּה שְׂבַעוּלָם.

אָמַר רַבִּי אַבְהוֹ, בְּתַחֲלָה נִקְרְאת הַנְּשָׁמָה אַבְרָהָם וְהַגּוּף שָׂרָה. עַכְשָׁיו נִקְרְאת הַנְּשָׁמָה יִצְחָק וְהַגּוּף רַבְּקָה. שְׁנִינּוּ בְּמִשְׁנָה, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אַרְבָּעִים יוֹם קֹדֵם קִיּוּם הַגּוּף מִמְּתַנֵּת

הָרַע נִמְצָא, פְּרִיָּה וּרְבִיָּה אֵינּוּ מְצוּי. **כֵּאֵל תְּשַׁמַּע, בֵּינוֹן שְׁהַגּוּף נִבְנָה וְעוֹמֵד בְּקִיּוּמוֹ, מַה כְּתוּב? וַיִּשְׁלְחוּ אֶת רַבְּקָה אַחֹתָם וְגו'. מַה זֶה וְאֶת מְנִיקְתָּהּ? זֶה כַח הַתְּנוּעָה. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, זֶה כַח הַגּוּף.**

רַבִּי אַבְהוֹ פָּתַח בְּפֶסוּק הַזֶּה, (שיר ד) אֶתִּי מִלְּבַנּוֹן פְּלָה אֶתִּי מִלְּבַנּוֹן תְּבֹאֵי וְגו'. אָמַר רַבִּי אַבְהוֹ, בֵּינוֹן שְׁהַגּוּף נִבְנָה עַל קִיּוּמוֹ וּמְבִיאִין אוֹתוֹ לְקַבֵּל נְשָׁמְתוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הַנְּשָׁמָה מִמְּתַנֵּת אֵלָיו וַיּוֹצֵאת לְקִרְאָתוֹ, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה. זֶהוּ שְׂכַתוֹב אֶתִּי מִלְּבַנּוֹן פְּלָה, זֶה

לגוף בארץ ישראל. באיזה מקום במקום המקדש.

אמר רבי אבהו תא חזי, ויסק את רבקה ותהי לו לאשה ויאבהה וינחם יצחק אחרי אמו. אוהב לאותו הגוף ומתנחם עמו, והוא עת לשחוק והתדוה בעולם.

אמר רבי יהודה הא כל פרשתא דא אתפרר לן, אבל לא יכילנא למנדע מהו: ויוסף אברהם ויסק אשה ושמה קטורה. ולשקולא דדעתא כל פרשתא דא ליסתורי.

כד אתא רב דימי, אמר, האי פרשתא דא שמענא ולא אדפרנא, אמרו דעלאין תקיפין לא זמניה לגלגא וזנין מאי נימא. קם רבי יהודה ואמר ממתיבתא דהברנא מארי מתניתא גליא.

קמו ואזלו הוא ורבי ייסא ורבי חייא, אשפחוה לרבי אלעזר ברבי שמעון והוה מגלה רזין דתפילין. עאלו קמיה ואמרו במאי אתעסק מר. אמר לון טעמא דתפילין אמינא, דהא זפאה הוא בר נש דמנה תפילין ונדע טעמא דידהו.

אמרו אי ניהא קמיה דמר לימא לן מלה. אמרו שמענא מאבנד דקודשא בריה הוא ברחימו סגיאה דהוה ליה עם ישראל

לשון הקודש

שמעתי ולא נזפרתי. אמרו שעליונים תקיפים לא זמניה לגלות, וזנין מה נאמר? קם רבי יהודה ואמר, משיבת חברינו בעלי המשנה גלויה.

קמו והלכו הוא ורבי ייסא ורבי חייא. מצאו את רבי אלעזר ברבי שמעון, והיה מגלה את סודות התפילין. נכנסו לפניו ואמרו, במה מתעסק מר? אמר להם, את מעם התפילין אמרתי, שהרי אשרי האיש שמניח תפילין ויודע את הפעם שלהן.

אמרו, אם נוח לפני מר, יאמר לנו הדבר. אמרו, שמענו מאביך, שהקדוש

הנשמה לגוף בארץ ישראל. באיזה מקום? במקום המקדש.

אמר רבי אבהו, בא ראה, ויסק את רבקה ותהי לו לאשה ויאבהה וינחם יצחק אחרי אמו. אוהב את אותו הגוף ומתנחם עמו, והוא עת לשחוק והתדוה בעולם.

אמר רבי יהודה, הרי כל הפרשה הזו התבררה לנו, אבל לא יכלנו לדעת מהו יוסף אברהם ויסק אשה ושמה קטורה. ולשקול הדעת כל הפרשה הזו לסתר. **בשפא** רב דימי, אמר, הפרשה הזו

אמר לון למעבד ליה בי משכנא כגוונא דרתיבא עלאה דלעילא וייתי דיוריה עמהון הךא הוא דכתיב, (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. ושמענא מאבוך דהכא סתים טעמא דתפלין בהאי פסוקא.

אמר ליה תא חזי, כגוונא עלאה אתעבד מקדש ברתיבוי קדישין, ובתר כן אשרי קדשא בריך הוא דיוריה עמהון, כענינא דא, וכגוונא דא אתערו חבריא מארי מתניתא בטעמא דתפלין, למחוי ההוא גברא דונמא דרתיבי עלאין, רתיבא תתאה רתיבא עלאה, למיתי מלכותא דיליה וישרי דיוריה עלויה.

ותנינן אית ביה רזין עלאין ודוגמיהון, ואית ביה תלת רתיבין, דוגמת עלאין קדישין רזין דתלת אתוותא דשמחן קדישין, עלמין תלת, רתיבין תלתא אתוותא, ארבע פרשיות שליש על ארבע, ועל כף רזא דשיין דתלת כתרין, ושיין דארבע כתרין, תלתא מלכין שליטין בגופא תפלין עלוי קדשא בריך הוא לעילא, אלין תפלין דרישא, תפלין דדרועא ארבע פרשין.

לשון הקודש

העליונות, מרפכה תחתונה מרפכה עליונה, להביא את מלכותו וישרה דיורו עליו.

ושנינו, יש בו סודות עליונים ודגמתם, ויש בו שלש מרפכות, דגמת העליונים הקדושים סודות של שלש אותיות של השמות הקדושים, שלשה עולמות, מרפכות שלש אותיות, ארבע פרשיות שולט על ארבע. ועל כן סוד השיין של שלשה כתרין, ושיין של ארבעה כתרין, שלשה מלכים שולטים בגוף, תפלין עליו, הקדוש ברוך הוא למעלה. אלו תפלין של ראש. התפלין של זרוע

ברוך הוא באהבה רבה שהיתה לו עם ישראל אמר להם לעשות לו בית משכן כמו המרפכה העליונה שלמעלה, ויביא את דיורו עמם. זהו שכתוב (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. ושמענו מאביך, שבאן סתום הטעם של התפלין בפסוק הזה.

אמר לו, בא ראה, כמו העליון נעשה המקדש במרפבותיו הקדושות, ואחר כך השרה הקדוש ברוך הוא את דיורו עמם כענין הזה. וכמו כן התעוררו החברים בעלי המשנה בטעם התפלין, שיהיה אותו האיש דגמא של המרפכות